

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/120/2024
Identifikačné číslo spisu:	2220204326
Dátum vydania rozhodnutia:	25.11.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Nora Halmová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:2220204326.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ I. P., narodeného XX. E. XXXX, G., D. XXX, zastúpeného opatrovníčkou W. P., narodenou XX. F.I. XXXX, G., D. XXX, 2/ W. P., narodenou XX. F. XXXX, G., D. XXX, oboch zastúpených advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária ŠKODLER & PARTNERS, s. r. o., Bratislava, Dobšinského 12, IČO: 47 238 232, proti žalovaným 1/ U. W. L., narodenou XX. A. XXXX, K. A., D. XXX/XX, zastúpenou advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária Legal Cases, s. r. o., Dunajská Streda, Alžbetínske nám. 328, IČO: 36 720 097, 2/ ČSOB Poistovňa, a. s., Bratislava, Vajnorská 100/B, IČO: 31 325 416, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 20C/41/2020, o dovolaní žalobcu 1/ proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave zo 7. mája 2024 č. k. 24Co/40/2024-591, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Trnave zo 7. mája 2024 č. k. 24Co/40/2024-591 z r u š u j e a v e c v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) uznesením z 10. marca 2016 č. k. 10C/265/2013-101 zastavil konanie, o náhradu škody spôsobenej trestným činom, proti žalovaným 1/ a 2/ a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Súd konanie zastavil z dôvodu, že v lehote jedného roka odo dňa právoplatného prerušenia konania nebol podaný návrh na pokračovanie v konaní. Proti tomuto uzneseniu podali žalobcovia 1/ a 2/ odvolanie. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 30. januára 2018 č. k. 26Co/198/2016-190 potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie a žalovaným 1/ a 2/ priznal voči žalobcom 1/ a 2/, ako spoločne a nerozdielne povinným, nárok na náhradu trov v plnom rozsahu. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/ a 2/ dovolanie.

2. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 22. januára 2020 sp. zn. 8Cdo/75/2019 uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Svoje rozhodnutie odôvodnil nasledovne: „Podľa názoru dovolacieho súdu k odňatiu možnosti konať pred súdom (teraz k porušeniu práva na spravodlivý proces) dochádza aj vtedy, ak súd podľa § 111 ods. 3, druhá veta O. s. p. (teraz podľa §163 ods. 2, druhá veta CSP) zastaví na základe návrhu strán prerušené konanie majúce nesprávne, resp. bez

preukázania mimo rozumných pochybností za to, že do jedného roka (teraz do šiestich mesiacov od právoplatnosti uznesenia o prerušení konania) nebol podaný návrh na pokračovanie v konaní.

2.1. Z odôvodnenia dovolaním napadnutého uznesenia vyplýva, že odvolací súd založil svoj záver o tom, že žalobcovia nepodali návrh na pokračovanie v konaní (len) na tom, že zo samotnej žaloby o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, o ktorej súd koná pod sp. zn. 12C/414/2014, potvrdenia súdu o prijatí tejto žaloby a z prijímacej pečiatky súdu nachádzajúcej sa na prvej strane žaloby, vyplýva, že predmetná žaloba o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy obsahovala 11 príloh (odvolacím súdom taxatívne vymenovaných), v spise súdu prvej inštancie sp. zn. 12C/414/2014 ale (sa nenachádza žiadna ďalšia dohoda o plnomocenstve z 11. augusta 2014, ani žiadosť o pokračovanie v konaní vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod spisovou značkou 10C/256/2013). Odvolací súd teda založil svoj záver o tom, že žalobcovia nepodali včas návrh na pokračovanie v prerušenom konaní len na tom, že prílohou novej žaloby o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy nebolo nič iné ako žalobcami označené písomnosti v počte 11 kusov. Z tohto, podľa dovolacieho súdu nesporného záveru, ale bez ďalšieho nevyplýva, že obsahom zásielky doručenej súdu prvej inštancie 15. augusta 2014 nebol aj návrh na pokračovanie v konaní vedenom pod sp. zn. 10C/265/2013.

2.2. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia riadne nevyrovnal s pre posúdenie veci potencióálne významnými tvrdeniami v odvolaní, napr. s tvrdením žalobcov, že ich snahu pokračovať v konaní potvrdzuje aj to, že počas prerušenia konania listom z 9. septembra 2014 požiadali Inštitút forénnych medicínskych expertíz s. r. o. o vypracovanie znaleckého posudku na určenie výšky náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorý znalecký posudok bol 5. marca 2015 aj vypracovaný a bol následne doručený žalovaným so žiadosťou o vyjadrenie k možnosti uzavretia mimosúdnej dohody. Žalobcovia v žalobe o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy tiež uviedli, že „Nároky navrhovateľov z titulu práva na ochranu osobnosti uplatnené týmto návrhom nedopĺňujú ani nerozširujú náhradu škody na zdraví, ktorej sa navrhovatelia v 1. a 2. rade domáhajú voči odporcom v konaní vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 10C/265/2013, keďže sa jedná o samostatné právne prostriedky ochrany fyzickej osoby“(str. 7, odsek 4 žaloby). Zisteniu skutočného stavu veci mohlo prispieť eventuálne aj vyžiadanie originálu „Oznámenia prevzatia zastupovania a návrhu na konanie vo veci“ zo 14. augusta 2014, kópiu ktorého žalobcovia pripojili k odvolaniu (č. l. 105 spisu), prípadne oboznámenie sa s údajmi a znakmi na obálke, v ktorej bola žaloba o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy a jej prílohy súdu doručená [táto obálka nie je z neznámych dôvodov pripojená a v spise nie je vyznačený ani dôvod jej nepripojenia, prípadne miesta, kde sa obálka nachádza (§ 137 ods. 2 Spravovacieho poriadku a kancelárskeho poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy)].

2.3. Pre ďalšie konanie, na ktoré sa vec vracia, dovolací súd poznamenáva, že podľa Čl. 3 ods. 1 CSP súd musí vykladať každé ustanovenia Civilného sporového poriadku v súlade Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené. Vzhľadom na význam práva na súdnu ochranu v právnom štáte, pre záver o nespĺnení podmienok konania nepostačuje iba pochybnosť o ich splnení, ale nespĺnenie podmienok konania musí byť preukázané mimo rozumných pochybností. Pokiaľ teda súd nemá preukázané mimo rozumných pochybností, že procesný úkon nebol včas urobený alebo procesné právo nebolo včas uplatnené, musí vychádzať z predpokladu, že sa tak stalo (porovnaj m. m. I. ÚS 119/07, III. ÚS 249/08, III. ÚS 331/04 a IV. ÚS 379/08). V opačnom prípade jeho postup vykazuje znaky vady konania podľa § 420 písm. f/ CSP.“

3. Okresný súd Dunajská Streda opätovne rozhodol uznesením z 26. októbra 2023 č. k. 20C/41/2020-542 tak, že konanie zastavil a nepriznal žiadnemu účastníkovi nárok na náhradu trov konania. Vecne prvoinštančný súd argumentoval tým, že po zrušení a vrátení mu veci Krajským súdom v Trnave opätovne podrobne preskúmal všetky tvrdenia strán, prekontroloval súdny spis sp. zn. 10C/265/2013, prekontroloval pripojený súdny spis sp. zn. 12C/414/2014, s negatívnym výsledkom, t. j. nebol v ňom

nájdený žiadny návrh na pokračovanie v konaní sp. zn. 10C/265/2013 (v spise 20C/41/2020 sa na č. l. 524 nachádza úradný záznam o vykonanej kontrole). Inštitút forenzných medicínskych expertíz s. r. o. na výzvu súdu predložil dôkaz o tom, kedy bol znalecký posudok odoslaný právnomu zástupcovi žalobcov, a to dňa 6. marca 2015 a vyúčtovaná znalecká odmena bola uhradená dňa 18. marca 2015 (dôkaz: podací listok č. l. 527 a potvrdenie o prijatí platby zo dňa 18. marca 2015 č. l. 528 spisu sp. zn. 20C/41/2020). Súd vykonal ďalší dôkaz a to, preskúmanie všetkej evidencie došlej pošty (došlé akoukoľvek formou) zo dňa 15. augusta 2014 a zo dňa 16. augusta 2014, či bol súdu doručený návrh právneho zástupcu žalobcov (ŠKODLER & PARTNERS, s. r. o.) na pokračovanie v konaní. Zamestnanci podateľne skúmali tak podľa účastníkov konania (aj žalobcov I. P., W. P.), ako aj sp. zn. (ak by sp. zn. nebola uvedená na pošte). Na č. l. 540 spisu sp. zn. 20C/41/2020 sa nachádza úradný záznam, ktorý spísala A. O. K. (zamestnankyňa podateľne Okresného súdu Dunajská Streda) o tom, že dňa 13. septembra 2023 asistentka na pokyn vyššieho súdneho úradníka požiadala podateľňu, aby preskúmali všetky došlé pošty akoukoľvek formou zo dňa 15. augusta 2014 a 16. augusta 2014 so záverom, že v danom roku (2014) sa ÚPVS ešte nepoužíval, v E-žalobách a v zošite, ktorý si zamestnanci viedli pre došlú poštu, ktorá do podateľne súdu prišla v dnom mesiaci hľadaný návrh nenašli. Na základe zisteného skutočného stavu v predmetnom konaní súd už ďalšie navrhované dôkazy nevykonal, nakoľko z uvedeného zistenia je nad všetky pochybnosti, že právny zástupca žalobcov návrh na pokračovanie v konaní sp. zn. 10C/265/2013 v dátume 15. augusta 2014 a 16. augusta 2014 nepodal. Súd nemá kapacity na to, aby prekontroloval všetky spisy z hľadiska účelnosti a hospodárnosti konania, keďže preskúmaním došlej pošty bolo zistené, že žiadne hľadané podanie od právneho zástupu žalobcov alebo od žalobcov alebo akékoľvek podanie k sp. zn. 10C/265/2013 v uvedenom dátume na súd nedošlo. Dôkazné bremeno, spočívajúce vo všeobecnej povinnosti každého účastníka konania preukázať bez akýchkoľvek pochybností pravdivosť svojich tvrdení, teda v predmetnom konaní existenciu podaného návrhu na pokračovanie v konaní označené sp. zn. 10C/265/2013, zaťažuje žalobcu. Žalobcovia sú v tomto konaní zastúpení právnym zástupcom - advokátom, ktorému bola známa spisová značka pod ktorou sa viedlo konanie o náhradu škody, keďže uznesenie o prerušení konania, proti ktorému nikto zo strán nepodal opravný prostriedok, nadobudlo právoplatnosť dňa 11. júna 2014. Taktiež uznesenie o zastavení konania s č. k. 10C/265/2013-101 proti ktorému podal právny zástupca žalobcov odvolanie, kde uviedol spisovú značku 10C/265/2013. Z toho vyplýva, že právnomu zástupcovi bola spisová značka známa a povinnosťou strán je vždy uviesť spisovú značku na akomkoľvek podaní, ktoré urobí v prebiehajúcim konaní. Žalobcovia mali jeden rok (pozn. súdu podľa § 111 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku - platného v tom čase) na to, aby podali návrh na pokračovanie v konaní. Dňa 6. marca 2015 im bol odoslaný vypracovaný znalecký posudok na základe ktorého mohli podniknúť ďalšie kroky k mimosúdnej dohode alebo k pokračovaniu v konaní. Nakoľko právny zástupca žalobcov svojimi predloženými dôkazmi nepreukázal, že dňa 15. augusta 2014 doručil súdu spolu so žalobou na ochranu osobnosti aj návrh na pokračovanie v konaní sp. zn. 10C/265/2013 (pozn. súdu z predloženej doručienky vyplýva, že na súd bolo dňa 14. augusta 2014 podané podanie označené ako 27-14, Návrh na ochranu osobnosti a nemajetkovú ujmu), súd má jasne preukázané nad všetky pochybnosti na základe vykonaného dokazovania, že do podateľne súdu nebol takýto návrh na pokračovanie v konaní zo strany právneho zástupcu žalobcov doručený (pozn. súdu na základe vykonanej kontroly v podateľni, kde k dátumu 15. augusta 2014 ani 16. augusta 2014 nebolo zapísané žiadne podanie k spisovej značke 10C/265/2013). V prípade, ak by bolo tvrdenie právneho zástupcu žalobcov pravdivé, podanie zo dňa 14. augusta 2014 „Oznámenie prevzatia zastupovania a návrh na konanie vo veci“, ktoré priložil k odvolaniu zo dňa 23. marca 2016, by sa nachádzalo v spise 12C/414/2014. Zamestnanec podateľne by si v žiadnom prípade nedovolil vyhodiť nejaké podanie, príp. vyložiť z príloh. Preto súd uzatvára, že ide len o tvrdenie právneho zástupcu žalobcov, ktoré nie je preukázané. Ďalšie argumenty strán tunajší súd považoval pre rozhodnutie vo veci za nerozhodné, keď i podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých tvrdení uvádzanými stranami (porovnaj napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 251/2004, III. ÚS 209/2004, II. ÚS 200/2009 a pod.). Podaním zo dňa 14. októbra 2013 žalovaná 2/ navrhla konanie prerušiť až do doby ukončenia rokovaní žalobcov so žalovanou 2/ o spôsobe a rozsahu odškodňovania nárokov žalobcov. Podaním zo dňa 17. októbra 2013 žalovaná 1/ navrhla súdu nekonať z dôvodu, že je pravdepodobné že dôjde k doriešeniu

veci mimosúdnu cestou. Podaním zo dňa 21. februára 2013 žalobcovia navrhli, aby súd poskytol lehotu 3 mesiace k mimosúdny rokovaniam. Podaním zo dňa 24. marca 2014 žalobcovia oznámili na výzvu súdu, že súhlasia s prerušením konania z dôvodu pokusu o mimosúdnu pokonávku žalovanou 2/. Tunajší súd uznesením č. k. 10C/265/2013 - 93 zo dňa 17. apríla 2014 konanie prerušil. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 11. júna 2014. Do 11. júna 2015 návrh na pokračovanie v konaní nebol podaný. Na základe vyššie uvedených skutočností má súd za to, že právny zástupca žalobcov nepreukázal, že návrh na pokračovanie v konaní bol súdu doručený včas, a to do jedného roka od právoplatného prerušenia konania (t. j. do 11. júna 2015) dňa 15. augusta 2014 (ako to tvrdil) a preto súd musel rozhodnúť v súlade s § 111 ods. 3 OSP a konanie zastaviť (výrok I.). O náhrade trov konania prvoinštančný súd s použitím ust. § 255 ods. 1 a 2, § 256 ods. 1, § 396 ods. 3, § 453 ods. 1 a 3 CSP rozhodol tak, že nárok na náhradu trov konania nepriznal žiadnej sporovej strane, keď zohľadnil, že žiadna zo strán nepodala návrh na pokračovanie v konaní. Proti uvedenému rozhodnutiu podali žalobcovia 1/ a 2/ odvolanie.

4. Krajský súd v Trnave uznesením zo 7. mája 2024 č. k. 24Co/40/2024-591 potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie a náhradu trov odvolacieho konania žalovanému 2/ nepriznal. Predmetom konania je nárok žalobcov na náhradu škody spôsobenej trestným činom žalovanej 1/, za ktorý bola Okresným súdom Dunajská Streda v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 4T/47/2013 právoplatne odsúdená za prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona, v ktorej veci poškodeným bol žalobca 1/ a tento bol so svojím nárokom z titulu náhrady škody odkázaný na civilný proces, resp. občianskoprávne konanie. Predmetom odvolacieho konania bolo posúdenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým bolo toto konanie s použitím ust. § 110 a § 111 ods. 3 OSP s odkazom na ust. § 470 ods. 1 a 2 CSP zastavené, z dôvodu, že po prerušení konania podľa § 110 OSP nebol v lehote jedného roka podaný návrh na pokračovanie v konaní v zmysle § 111 ods. 3 OSP, vychádzajúc pritom z odvolateľmi uplatnených odvolacích dôvodov popísaných vyššie. Odvolací súd prebral súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o skutkové okolnosti právne rozhodné pre splnenie podmienok pre zastavenie daného konania a pretože v celom rozsahu zdieľa jeho právny záver vo veci, pričom sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP, odvolací súd konštatoval správnosť jeho dôvodov a odkázal na odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného uznesenia. Odvolací súd nenašiel dôvod, pre ktorý by sa mal od relevantných záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemohol preto dať za pravdu odvolateľom.

4.1. Východiskovým pravidlom pre posúdenie splnenia podmienok pre zastavenie daného konania preskúmaným uznesením, na ktoré poukázal vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí Krajský súd v Trnave aj NS SR, ktoré vychádza zo záverov Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 119/07, III. ÚS 249/08, III. ÚS 331/04 a IV. ÚS 379/08 je, že pre záver o nesplnení podmienok konania nepostačuje iba pochybnosť o ich splnení, ale nesplnenie podmienok konania musí byť preukázané mimo rozumných pochybností; pokiaľ teda súd nemá preukázané mimo rozumných pochybností, že procesný úkon nebol včas urobený alebo procesné právo nebolo včas uplatnené, musí vychádzať z predpokladu, že sa tak stalo. V danom prípade preto pre zastavenie konania nepostačujú iba pochybnosti súdu o tom, či návrh žalobcov na pokračovanie v konaní nebol urobený včas, musí byť preukázané, že daný procesný úkon včas urobený nebol. Z obsahu spisu vyplýva, že podaním zo dňa 14. októbra 2013 žalovaná 2/ navrhla konanie prerušiť až do doby ukončenia rokovaní žalobcov so žalovanou 2/ o spôsobe a rozsahu odškodňovania nárokov žalobcov. Podaním zo dňa 17. októbra 2013 žalovaná 1/ navrhla súdu nekonať z dôvodu, že je pravdepodobné, že dôjde k doriešeniu veci mimosúdnu cestou. Podaním zo dňa 21. februára 2013 žalobcovia navrhli, aby súd poskytol lehotu tri mesiace k mimosúdny rokovaniam. Podaním zo dňa 24. marca 2014 žalobcovia na výzvu súdu oznámili, že súhlasia s prerušením konania z dôvodu pokusu o mimosúdnu pokonávku so žalovanou 2/. Okresný súd Dunajská Streda uznesením č. k. 10C/265/2013-93 zo dňa 17. apríla 2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňom 11. júna 2014, konanie podľa § 110 OSP prerušil. Žalobcovia v priebehu konania aj v podanom odvolaní tvrdia, že žiadosť o pokračovanie v tomto konaní (spolu s dohodou o plnomocenstve z 1. augusta 2014) bola podaná na súd prvej inštancie spolu so žalobou o ochranu osobnosti dňa 15. augusta 2014 (konanie sp. zn. 12C/414/2014), pričom nebola správne založená do spisu v tejto veci sp. zn. 10C/265/2013. Prvoinštančný súd za účelom overenia predmetného tvrdenia žalobcov do vydania preskúmaného

uznesenia vykonal rozsiahle šetrenie a dokazovanie, pričom preskúmaním všetkej evidencie pošty došlej na súd akoukoľvek formou dňa 15. augusta 2014 a 16. augusta 2014, pričom boli podania preskúmané tak podľa účastníkov konania, ako aj podľa spisovej značky, hľadaný návrh žalobcov na pokračovanie v predmetnom konaní nenašiel. Takýto návrh nebol nájdený ani v pripojenom spise sp. zn. 12C/414/2014 o ochranu osobnosti s náhradou nemajetkovej ujmy a nenachádza sa ani v spise sp. zn. 10C/265/2013, resp. 20C/41/2020. Z pripojeného spisu sp. zn. 12C/414/2014 o ochranu osobnosti vyplýva, že predmetná žaloba bola na Okresný súd Dunajská Streda doručená dňa 15. augusta 2014 spolu s jedenástimi prílohami, ktoré všetky sú v danom spise pripojené a podľa podacej pečiatky žiadnu inú prílohu žaloba neobsahovala, teda ani návrh na pokračovanie v konaní vo veci 10C/265/2013. Z kópie doručanky k návrhu na ochranu osobnosti (č. l. 104 spisu 10C/265/2013) vyplýva, že jej obsahom je pod značkou „27-14“ návrh na ochranu osobnosti, ktorý bol doručený Okresnému súdu Dunajská Streda dňa 15. augusta 2014. Z ust. § 111 ods. 3 OSP pritom vyplýva, že nevyhnutnou procesnou podmienkou, aby súd pokračoval v konaní prerušenom podľa § 110 OSP, je návrh ktoréhokoľvek účastníka na pokračovanie v konaní, predpokladom teda je relevantný procesný úkon účastníka adresovaný súdu. Nemôže teda postačovať, hoci preukázaná vôľa účastníka pokračovať v konaní, ktorá ale nebola relevantným spôsobom vo vzťahu súdu prejavovaná, resp. pretavená do jeho procesného úkonu. Pokiaľ preto žalobcovia preukazujú svoju vôľu pokračovať v predmetnom konaní napríklad tým, že po prerušení konania si dňa 9. septembra 2014 objednali znalecký posudok, prípadne ho doručili žalovanému 2/ (na druhej strane ale nedoručili súdu), či udelili dňa 11. augusta 2014 plnomocenstvo advokátskej kancelárii uvedenej v záhlaví na zastupovanie v právnej veci nielen ochrany osobnosti, ale aj náhrady škody na zdraví (čo všetko môže rovnako dobre preukazovať vôľu na mimosúdne vyriešenie veci), ide len o indicie osvedčujúce vôľu žalobcov pokračovať v konaní, avšak nijako nepreukazujúce, že v konaní urobili včas procesný úkon voči súdu, ktorým v súlade s ust. § 111 ods. 3 OSP navrhli v konaní pokračovať. Vyjadrenie žalobcov, že návrh na pokračovanie v konaní včas podali, tak zostalo len v rovine ničím nepreukázaného tvrdenia.

4.2. Základnými náležitosťami odvolania je aj uvedenie z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne, resp. odvolacie dôvody (§ 363 CSP), pričom v zmysle § 380 ods. 1 CSP odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný. Preto na iné dôvody neuvedené v podanom odvolaní odvolací súd nemôže prihliadať a odvolacími dôvodmi resp. argumentáciou sa nemôže stať ani obsah iných početných podaní, na ktoré odvolatelia iba odkázali v odvolaní.

4.3. Odvolací súd uviedol, že odvolatelia v závere odvolania namietajú tiež zaujatosť zákonnej sudkyne Mgr. Eriky Szalaiovej v predmetnom spore, s poukazom výlučne na spôsob vedenia predmetného konania resp. jej konanie pri vedení súdneho sporu. Keďže v zmysle § 49 ods. 3 CSP dôvodom na vylúčenie sudcu explicitne nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti, v zmysle § 53 ods. 3 CSP na predmetnú námietku zaujatosti nebolo možné prihliadať. Bolo už potom bezvýznamné, či bola doručená včas, v súlade s § 53 ods. 1 CSP. Odvolací dôvod, že by vo veci rozhodoval vylúčený sudca, preto nie je daný. Ďalšie odvolacie argumenty odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi/stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi/stranami konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka/strany konania, ktorú nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov/strán konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na každú otázku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava (II. ÚS 78/05). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu odvolateľa zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, vzhľadom na uvedené závery už irelevantnú a nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, i s poukazom na princíp hospodárnosti konania (čl. 17 OSP), odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

4.4. S poukazom na vyššie uvedené, v spojení s odôvodnením preskúmaného uznesenia súdom prvej inštancie, po vyčerpaní relevantnej odvolacej argumentácie žalobcov, odvolací súd zhodne s prvoinštančným dospel k záveru, že v konaní bolo nesporne (mimo rozumných pochybností) preukázané, že procesný úkon žalobcov - návrh na pokračovanie v konaní prerušenom v zmysle § 110 OSP, nebol urobený včas v zákonom stanovenej lehote podľa § 111 ods. 3 OSP, v dôsledku čoho boli splnené zákonné podmienky pre zastavenie predmetného konania. Výkonanými šetreniami bolo totiž preukázané, že procesný úkon žalobcov, ktorým mali navrhnúť pokračovanie v konaní datovaný dňom 14. augusta 2014 (č. l. 105 spisu), nebol súdu doručený v zákonnej lehote a tvrdenia žalobcov, že sa tak stalo, neboli ničím preukázané. V dôsledku toho boli potom splnené zákonom stanovené podmienky pre zastavenie predmetného konania preskúmaným uznesením.

4.5. Odvolací súd potom napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vo výrokoch vecne správne, včítane závislého, odvolacími dôvodmi ani výslovne nenapadnutého a vzhľadom na spôsob prvoinštančného rozhodnutia správneho, výroku II. o náhrade trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania, ako vo výrokoch vecne správny, s použitím § 387 CSP, potvrdil. S poukazom na vyššie uvedené právne a teoretické východiská, odvolací súd bol toho názoru, že v danom konkrétnom prípade zaviazat žalobcov na náhradu trov v odvolacom konaní aktívnemu a fakticky úspešnému žalovanému 2/ by viedlo k nežiadúcej tvrdosti a mal za to, že v danom prípade boli dané dôvody hodné osobitného zreteľa a zároveň výnimočné okolnosti prípadu odôvodňujúce nepriznanie náhrady trov odvolacieho konania žalovanému 2/. Za takéto odvolací súd považoval skutočnosť, že žalobca 1/ si žalobou v predmetnom konaní uplatňuje náhradu škody na zdraví, ktorú mu zavineným trestným činom spôsobila žalovaná 1/, ktorá mala uzavretú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení so žalovaným 2/, pričom žalobkyňa 2/ je matkou a opatrovníčkou následkom utrpených vážnych zranení nesvojprávneho žalobcu 1/. Pri tejto dopravnej nehode žalobca 1/ utrpel závažnú polytraumu s trvalými následkami, nachádza sa v bdelej kóme a žalobkyňa 2 mu poskytuje nevyhnutnú celodennú starostlivosť. Žalobca 1/ má trvalé a globálne sťaženie spoločenského uplatnenia vo všetkých jeho zložkách osobnej, rodinnej, pracovnej, spoločenskej, s kompletnou stratou samostatnosti a odkázanosťou na 24-hodinovú opateru inej osoby. Obaja žalobcovia v dôsledku toho nie sú schopní zárobkovej činnosti a sú odkázaní na štátne sociálne dávky. Na strane žalovaného 2/ ide pritom o dlhodobu zabehnutú nadnárodnú prosperujúcu obchodnú spoločnosť, ktorej nenahradenie trov žalobcami nemôže spôsobiť žiadnu citeľnú majetkovú ujmu. Ak by súd za tejto situácie žalobcov zaviazal na náhradu trov odvolacieho konania žalovanému 2/, došlo by k nežiadúcej a neprimeranej tvrdosti. Odvolací súd preto považoval za potrebné využiť dané moderačné právo a zmierniť tak účinky citovaných právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania. Preto hoci úspešnému žalovanému 2/ náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcom 1/ a 2/ nepriznal.

5. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca 1/ (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Predmetná vada uznesenia a postupu krajského súdu pri jeho vydaní podľa § 420 písm. f) CSP spočíva podľa dovolateľa predovšetkým v tom, že toto rozhodnutie nie je riadne odôvodnené, keďže kľúčové závery sú úplne nepreskúmateľné a arbitrárne. Žalobca namieta, že odvolací súd sa v uznesení nevysporiadal s uvedenými námietkami v odvolaní, vec rozhodol výlučne formalisticky a neprihliadol na potrebu v prípade odôvodnených pochybností uprednostniť právo na spravodlivý súdny proces oproti formalistickému výkladu zákona. Spoločné zaslanie návrhu na začatie konania a oznámenia o prevzatí zastupovania a pokračovanie v konaní neodporuje zákonom stanoveným podmienkam na platné doručenie písomnosti súdu. Poukázal, že na základe uvedeného voči súdu nevykonali ďalšie kroky, nakoľko dôvodne očakávali rozhodnutie súdu o pokračovaní v konaní. Uvedené však neznamenalo, že boli vo veci pasívni. Očakávali vytýčenie termínu pojednávania, pri ktorom by bol predložený znalecký posudok a ostatné nároky upresnené. Je názoru, že aj toto ich konanie preukazuje zrejmy záujem v konaní pokračovať. Na žiadosť splnomocnenej advokátskej kancelárie bolo dňa 5. apríla 2016 uskutočnené pracovné stretnutie s predsedníčkou Okresného súdu Dunajská Streda. Žalobcovia zistili, že ich zaslané plnomocenstvá neboli zažurnalizované v rade za sebou. Poukázal, že súdu prvej inštancie zaslal návrh na začatie konania so splnomocneniami žalobcov 1/, 2/ a 3/ a tiež so splnomocnením pre konanie o náhradu škody ku ktorému

bol pripojený návrh na pokračovanie v konaní. Zažurnalizované bolo iba jedno splnomocnenie žalobcu 1/ na č. l. 8 spisu. Splnomocnenia žalobcov 2/ a 3/ sú súčasťou spisu až na č. l. 36 a 37 spisu. Z uvedeného je možné vyvodiť záver, že pri žurnalizácii spisu sa pracovník súdu zrejme domnieval, že sa jedná o štyri rovnaké splnomocnenia a zažurnalizoval iba jedno. Následne boli z neznámeho dôvodu dodatočne do spisu zažurnalizované ďalšie dve splnomocnenia. Nakoľko splnomocnenie žalobcu 1/ pre konanie o náhradu ochrany osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy je zhodné (právny zástupca bol splnomocnený na obidve konania jedným splnomocnením) toto splnomocnenie nebolo založené do spisu v konaní sp. zn. 12C/414/2014 ale ani do spisu sp. zn. 10C/265/2013. Právny zástupca žalobcov inicioval pracovné stretnutie s predsedníčkou Okresného súdu Dunajská Streda, na ktorom požiadal o preverenie, kde sa predmetné podanie - návrh na pokračovanie v konaní nachádza, aby bola vykonaná rekonštrukcia súdneho spisu, čomu nebola venovaná pozornosť. Dovolateľ je názoru, že nie je možné bez ďalšieho vylúčiť možnosť pochybenia pracovníčky podateľne Okresného súdu Dunajská Streda tak, že zaslané podanie sa stratilo, teda omylom bolo založené do iného spisu a pod. Nasvedčuje tomu žurnalizácia súdneho spisu, keď návrh s jedným splnomocnením bol zažurnalizovaný osobitne a následne bola vykonaná žurnalizácia ďalších splnomocnení. Uviedol, že je si vedomí, že rekonštrukcia spisu je administratívny úkon súdu a v rámci rekonštrukcie nejde o rozhodovanie vo veci samej, preto v rámci postupu a „rozhodnutia“ súdu pri rekonštrukcii nemôže dochádzať k porušovaniu základného práva na súdnu ochranu. Zistiť či sa podanie nenachádza v inom súdnom alebo administratívnom spise, je jediným prostriedkom obrany účastníka konania v tomto prípade. Je názoru, že predmetný postup súdu prvej inštancie ale i jeho akceptovanie odvolacím súdom je vážnym zásahom do práva na spravodlivé súdne konanie. V prípade akéhokoľvek podania, by teda mohol administratívny pracovník podateľne súdu konštatovať, že písomnosť nebola súdu zaslaná, že v obálke bol prázdny list papiera, že sa v nej nič nenachádzalo a pod. a zásadným spôsobom by zasiahol do práva na spravodlivé súdne konanie. Z uznesenia odvolacieho súdu nie je možné dospieť k záveru, že v tomto smere bolo súdom prvej inštancie vyvinutá akákoľvek zásadná iniciatíva na zistenie skutočného stavu vecí, pričom je to práve Okresný súd Dunajská Streda, ktorý pochybil vo veci administratívnej činnosti. Poukázal, že súd prvej inštancie oproti dokazovaniu vykonanom pred vyslovením právneho názoru dovolacím súdom vykonal nové dokazovanie iba dopytom na Inštitút forenznych medicínskych expertíz s. r. o., aby predložil dôkaz o tom, kedy bol znalecký posudok odoslaný právnemu zástupcovi žalobcov. Okresný súd teda iba zopakoval už v minulosti tvrdené zistenia a z toho vyvedené právne závery v bode 28. uznesenia. Z odôvodnenia uznesenia je zrejmé, že odvolací súd svoje rozhodnutie opiera o zistenia prvostupňového súdu, ktoré boli zistené v konaní už pred rozhodnutím dovolacieho súdu. Dovolací súd vo svojom zrušovacom Uznesení sp. zn. 8Cdo/75/2019 vyslovil právny názor. Záväznosť právneho názoru súdu vyššej inštancie uvedený v zrušovacom rozhodnutí spôsobuje, že súd nižšej inštancie je pri ďalšom rozhodovaní veci názorom viazaný. Dovolací súd v tejto súvislosti už niekoľkokrát judikoval, že pri kasačnom rozhodnutí neexistuje pre súd nižšej inštancie priestor na právny dialóg alebo úvahy o tom, či je záväzný právny názor správny, fundovaný alebo úplný. (Uznesenie NS SR sp. zn. 2Cdo/155/2011). Z odôvodnenia napadnutého uznesenia odvolacieho súdu takéto okolnosti dôvodného nerešpektovania právneho názoru vysloveného dovolacím súdom nevyplyvajú. Preto bolo povinnosťou prvostupňového aj odvolacieho súdu riadiť sa vysloveným právnym názorom a vec v jeho intenciách rozhodnúť. V záujme zachovania práva na spravodlivý súdny proces namieta aj zaujatosť členov senátu Krajského súdu v Trnave zákonnej sudkyne JUDr. Ľubice Spálovej, JUDr. Evy Behranovej a JUDr. Dominiky Horváthovej. Od vydania zrušeného (nezákonného) uznesenia Okresného súdu Dunajská Streda o zastavení konania 10C/265/2013 z 10. marca 2016 uplynulo viac ako 8 rokov a počas tohto obdobia sú žalobcovia v neistote či sa v ich veci bude pokračovať v konaní alebo nie, resp. či im Okresný súd Dunajská Streda súdnu ochranu poskytne alebo im ju poskytnúť odmietne. Vyššie uvedené skutočnosti teda nutne nastrojú otázku, či toto konanie je spravodlivé a či je konanie súdu vedené a rozhodované nezaújatým a nestranným sudcom. Konanie senátu Krajského súdu v Trnave, ktorý rozhodol v rozpore s právnym názorom dovolacieho súdu a tým spôsobil ďalšie prieťahy v konaní, ktoré súdny spor predĺžil o roky. Žalobca 1/ navrhol aby dovolací súd uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/40/2024-591 zo 7. mája 2024 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5.1. K dovolaniu žalobcu 1/ sa písomne vyjadrila žalovaná 1/ stanoviskom zo 17. októbra 2024, v ktorom navrhla, aby dovolací súd dovolanie žalobcu 1/ ako nedôvodné zamietol, nakoľko postupom

súdov neboli porušené jemu patriace práva v dôsledku čoho by došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Z predložených listinných dôkazov a informácií zo súdnych spisov bolo teda jednoznačne nad všetky pochybnosti preukázané, že žalobca do konania sp. zn. 10C/265/2013 nedoručil návrh na pokračovanie v konaní a preto ani súd takéto podanie žalobcov nemohol prijať a ani neprijal. K dovolaniu žalobcu 1/ sa písomne vyjadrila aj žalovaná 2/ stanoviskom z 19. júla 2024 a navrhla, aby dovolací súd dovolanie odmietol a zároveň žiadala, aby uložil žalobcom povinnosť nahradiť žalovanej 2/ trovy dovolacieho konania v plnom rozsahu. Žalobca 1/ sa podaním z 20. augusta 2024 k vyjadril k stanovisku žalovanej 2/.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 2 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

7. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

8. Dovolateľ, vychádzajúc z obsahu dovolania, v rámci dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP namietla, že odvolací súd sa neriadil záväzným právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným v tejto veci.

9. Z ustanovenia § 420 písm. f) CSP vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

10. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej intenzite, v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré porušenie tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, treba považovať aj taký postup súdu, ktorým sa strane odmieta možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ktorým dochádza k odmietnutiu spravodlivosti.

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn.

IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vetrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*). Judikatúra ESLP síce nevyžaduje, aby na každý argument strany bola v odôvodnení rozhodnutia súdu daná odpoveď, trvá však na tom, že ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď súdu práve na tento argument (*Ruiz Torija v. Španielsko* z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, *Hiro Balani v. Španielsko* z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, *Georgiadis c. Grécko* z 29. mája 1997, *Higgins v. Francúzsko* z 19. februára 1998).

13. Rovnako, podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07).

13.1. Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

14. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

14.1. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

15. V tejto súvislosti žalobca 1/ odvolaciemu súdu vytýkal, že svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil, kľúčové závery sú nepreskúmateľné a arbitrárne a svojím formalistickým postupom odoprel žalobcovi právo na súdnu ochranu.

16. Najvyšší súd je názoru, že odvolací súd sa dopustil procesného pochybenia, keď pri odôvodnení svojho rozhodnutia nesplnil svoju povinnosť vyrovnáť sa so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie podstatné a právne významné. Súčasne bolo potrebné tiež dbať na celkovú presvedčivosť dôvodov rozhodnutia, čo zahŕňalo aj argumentačné odôvodnenie k

právnemu názoru dovolacieho súdu.

17. Povinnosťou odvolacieho súdu bolo jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnať sa so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie podstatné a právne významné, uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Súd by mal byť vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver.

18. Odvolací súd v bode 27. rozhodnutia uviedol: „odvolací súd prebral súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o skutkové okolnosti právne rozhodné pre splnenie podmienok pre zastavenie daného konania a pretože v celom rozsahu zdieľa jeho právny záver vo veci, pričom sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP, odvolací súd konštatoval správnosť jeho dôvodov a odkázal na odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného uznesenia. Odvolací súd nenašiel dôvod, pre ktorý by sa mal od relevantných záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemohol preto dať za pravdu odvolateľom.“

18.1. V posudzovanom prípade, podľa názoru najvyššieho súdu, odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil spôsobom, ktorým by poskytol presvedčivé odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky uplatnené v odvolaní čím svojím postupom v dôsledku nepreskúmateľnosti odvolacieho rozhodnutia založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Odvolací súd v rozpore so zákonným imperatívom vyjadreným v § 387 ods. 3 CSP neodstránil procesné pochybenie súdu prvej inštancie, ktorý v odôvodnení svojho rozhodnutia napriek námietkam v odvolaní a úvahe dovolacieho súdu v uznesení sp. zn. 8Cdo/75/2019 z 22. januára 2020 nevysvetlil, prečo sa neoboznámil údajmi a znakmi na obálke, v ktorej bola žaloba o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy a jej prílohy súdu doručená [táto obálka nebola z neznámych dôvodov pripojená a v spise nie je vyznačený ani dôvod jej neprípojenia, prípadne miesta, kde sa obálka nachádza (§ 137 ods. 2 Spravovacieho poriadku a kancelárskeho poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy)]. Zisteniu skutočného stavu veci mohlo prispieť eventuálne aj vyžiadanie originálu Oznámenia prevzatia zastupovania a návrhu na konanie vo veci zo 14. augusta 2014, kópiu ktorého žalobcovia pripojili k odvolaniu (č. 1. 105 spisu), tak ako sa to uvádza v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/75/2019. V spise absentujú kópie kompletného podania s prílohami doručeného dňa 15. augusta 2014 (tak ako boli súdom prevzaté a zažurnalizované do spisu sp. zn. 12C/414/2014), údaje a znaky z obálky, vyznačenie údajov z pečiatky, ktoré mali byť predmetom ustálenia skutkového stavu a tak dovolaciemu súdu nie je z odôvodnenia krajského súdu opäť preukázané, že podanie označené ako Oznámenie prevzatia zastupovania a návrhu na konanie vo veci sp. zn. 10C/265/2013 nebolo doručené do žiadneho súdneho spisu. Odvolací súd nevysvetlil ani pochybnosti ohľadom žurnalizácie podania (všetkých listín) doručených dňa 15. augusta 2014 vedeného v súdnom spise pod sp. zn. 12C/414/2014 v zmysle Spravovacieho poriadku a kancelárskeho poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy. Nakoľko sa v roku 2014 ešte nepoužíval Ústredný portál verejnej správy je dôležité, aby odvolací súd neodňal právo žalobcovi 1/ konať pred súdom a nedošlo tak k porušeniu práva na spravodlivý proces, náležite objasniť skutkový stav.

18.2. Pre ďalšie konanie, na ktoré sa vec vracia, dovolací súd opätovne poznamenáva, že podľa čl. 3 ods. 1 CSP súd musí vykladať každé ustanovenia Civilného sporového poriadku v súlade Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené. Vzhľadom na význam práva na súdnu ochranu v právnom štáte, pre záver o nesplnení podmienok konania nepostačuje iba pochybnosť o ich splnení, ale nesplnenie podmienok konania musí byť preukázané mimo rozumných pochybností. Pokiaľ teda súd nemá preukázané mimo rozumných pochybností, že procesný úkon nebol včas urobený alebo procesné právo nebolo včas uplatnené, musí vychádzať z predpokladu, že sa tak stalo.

19. Iba tým, že súd v rozhodnutí náležite zareaguje na argumenty účastníka, dá mu najavo, že sa

zaoberal jeho argumentami a návrhmi. Proces právnej argumentácie (diskurz medzi súdom i účastníkmi) má byť dialógom. Zjavne svojvoľné (arbitrárne) zaobranie sa takými argumentami je nezlučiteľné s ideou spravodlivého procesu.

20. Kasačná záväznosť súdneho rozhodnutia je prísnejšia než precedenčné pôsobenie iných súdnych rozhodnutí v obdobných veciach. Kasačná záväznosť viaže podriadený súd, ktorý vo veci konal, a to najmä v prípade, keď nedošlo k zmene právnej úpravy ani k zmene skutkových okolností a kasačný (nadriadený) súd vo veci rozhodol meritórne a svoj právny názor jednoznačne formuloval.

21. V zmysle judikátu R 76/2016: „Postup súdu nižšej inštancie spočívajúci v nerešpektovaní záväzného právneho názoru, vysloveného v zrušujúcom uznesení súdu vyššej inštancie, a to len na základe vlastného uváženia, je neprípustným postupom, ktorý narúša princíp právnej istoty.“ (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2016 sp. zn. 3Cdo/12/2016).

21.1. Požiadavky na reflektovanie právneho názoru najvyššieho súdu zaujaté v tej istej právnej veci a vyjadrené v jeho zrušujúcom rozhodnutí sú pri následnom rozhodovaní odvolacieho súdu výrazne prísnejšie, než v prípade precedenčnej (judikátornej) záväznosti. Pre konanie po zrušení rozhodnutia dovolacím súdom platí bezvýnimočne zásada viazanosti a podriadenosti nižšieho súdu (odvolacieho alebo prvostupňového) právnym názorom vysloveným dovolacím súdom. Kasačná (inštančná) záväznosť môže byť reflektovaná len bezpodmienečným rešpektovaním rozhodnutia najvyššieho súdu. V konaní nasledujúcom po zrušujúcom rozhodnutí dovolacieho súdu nemá odvolací súd žiadny priestor pre úvahy, či bude alebo nebude rešpektovať právny názor najvyššieho súdu.

21.2. Viazanosť súdu nižšieho stupňa právnym názorom súdu vyššieho stupňa je zároveň vykonaním ústavného princípu práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces, ktorého je integrálnou súčasťou. Nerešpektovanie právneho názoru dovolacieho súdu vyjadreného v zrušujúcom rozhodnutí je preto porušením tak ustanovenia § 455 CSP, ako aj základného práva účastníka konania na súdnu a inú právnu ochranu.

22. Samozrejme, ani viazanosť odvolacieho súdu právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným v jeho kasačnom rozhodnutí nie je absolútna. V určitých prípadoch sa viazanosť právnym názorom neuplatní. K vymedzeniu týchto výnimočných prípadov, explicitne v zákone neuvedených, dospela postupným dlhoročným vývojom aplikačná prax a právna teória. Ide najčastejšie o prípad zmeny v skutkových zisteniach, ktoré tvorili základ zrušujúceho aj zrušovaného rozhodnutia, alebo prípad zmeny právnej úpravy, ku ktorej došlo po zrušovanom rozhodnutí, ale pred opätovným rozhodnutím odvolacieho súdu. Nie je tiež vylúčené, že odvolací súd rozhodne inak aj z dôvodu zásadného judikátorneho posunu (napríklad reflektujúc niektoré rozhodnutie Európskeho súdneho dvora, alebo Európskeho súdu pre ľudské práva alebo ústavného súdu alebo najvyššieho súdu) v otázke, ktorá v čase rozhodovania dovolacieho súdu nebola celkom uspokojivo vyriešená. O taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo.

23. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ opodstatnene namieta, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolanie žalobcu 1/ je preto v zmysle § 420 písm. f) CSP prípustné a zároveň aj dôvodné, ktorá skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť. Dovolací súd preto podľa § 449 ods. 1 v spojení s § 450 CSP napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

24. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

25. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.